

På den ene side kan man ikke begrænse sig til at overveje de godt 70 stoffer, som DGU's undersøgelse har identificeret. Der kan udmærket være andre godkendte pesticider – og ikke mindst nedbrydningsprodukter fra pesticider – som der er grund til at se nærmere på, selv om de ikke er blevet fundet i udenlandske grundvandsundersøgelser. At de ikke er blevet fundet, kan jo skyldes, at der ikke er blevet kigget efter dem.

På den anden side skal man passe på, at man ikke inkluderer overflødige stoffer i overvågningen. Der er ingen grund til at bruge penge på analyser, som der ikke er nogen miljømæssig begrundelse for at udføre. Det er således ikke alle de godt 70 stoffer, som DGU's datasammenstilling har identificeret, der kan ventes at udgøre et problem for det danske grundvand. Her må man bl.a. se på den anvendte mængde og de geologiske forhold.

Med hensyn til drikkevandet skal vandværkernes boringer i dag undersøges efter et undersøgelsesprogram, der fastlægges for hvert vandværk af kommunen. Det skal omfatte de pesticider, der konkret er grund til at have mistanke om kan findes i vandet, hvad enten de er blandt de 8 pesticider, som indgår i den landsdækkende grundvandsovervågning, eller ej. I 1994 har mange kommuner skærpet kontrollen med pesticider i forhold til tidligere.

Miljøstyrelsen er ved at udarbejde en vejledning i boringskontrol til brug for kommunerne og vandværkerne. Den skal angive, hvordan man mest hensigtsmæssigt tilrettelægger kontrollen med vandet fra boringerne, herunder give nærmere vejledning i, hvordan kontrolprogrammet kan fastlægges med hensyn til pesticider.

Spm. nr. S 50

Til udenrigsministeren (14/10 94) af:
Poul Qvist Jørgensen (S):

»Hvad kan udenrigsministeren oplyse om den seneste udvikling i Sydøsttyrkiets (Kurdistan)?«

Begrundelse

Ifølge såvel internationale som nationale meddelelser foregår der en stadig stigende forfølgelse og pogromlignende aktion rettet mod den kurdiske befolkningsdel i Sydøsttyrkiets, som til-

syneladende har nået voldsomme højder i netop disse dage.

Svar (26/10 94)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Menneskerettighedssituationen i Tyrkiet, herunder forholdene for den kurdiske befolkningsgruppe, har længe været utilfredsstillende og er i den senere tid blevet yderligere forværret. Dette har affødt betydelig international kritik fra såvel regeringer som menneskerettighedsorganisationer. Desværre må det erkendes, at denne kritik endnu ikke har haft den tilsigtede virkning på menneskerettighedsforholdene i landet.

For så vidt angår udviklingen i Sydøsttyrkiets, er der tale om en ulykkelig voldsspiral, hvor PKK's terroraktiviteter og sikkerhedsstyrkernes bekæmpelse heraf igennem 10 år har krævet mange tusinde uskyldige menneskers liv og medført materielle ødelæggelser, ligesom skoler og andre offentlige faciliteter har måttet lukkes. Antallet af uopklarede mord, forsvindinger og afbrændte landsbyer er voksende. Ti provinser i Sydøsttyrkiets har i adskillige år været erklæret i såkaldt civil undtagelsestilstand, hvilket indebærer ophævelse eller indskrænkninger i en del af befolkningens rettigheder. I øvrigt er områdets økonomi blevet hårdt ramt af FN's blokade mod Irak, som tidligere aftog en stor del af landbrugsproduktionen og gav beskæftigelse til transportsektoren. Tilsammen har disse forhold bevirket, at et i forvejen økonomisk og socialt tilbagestående område i Tyrkiet er blevet endnu mere forarmet, og at lokalbefolkningen, der overvejende er af kurdisk afstamning, i stort tal er udvandret til andre egne af landet, ikke mindst til de store byer i Vesttyrkiets Istanbul, Ankara og Izmir.

Den tyrkiske regering har klart erklæret sin vilje til at bekæmpe PKK, og der er ikke tvivl om, at man i løbet af det sidste års tid har optrappet indsatsen mod PKK ganske betydeligt ved at indsætte massive sikkerhedsstyrker i Sydøsttyrkiets. For nylig har sikkerhedsstyrkernes angivelige afbrænding af landsbyer i Tuncelli-området givet anledning til udbredt fordømmelse i den tyrkiske offentlighed. Den tyrkiske minister med ansvar for menneskerettigheder har således kaldt afbrændingen for »statsterrorismek«. Tyrkiets præsident, Süleyman Demirel, og menneskerettighedsministeren har begge iværksat omgående undersøgelser af af-